

**EIROPAS SAVIENĪBAS
PADOME**

**Brišē, 2008. gada 17. jūlijā
(OR. en)**

**11018/1/08
REV 1**

CONCL 2

PAVADVĒSTULE

Sūtītājs: Prezidentvalsts

Saņēmējs: Delegācijas

Temats: **BRISELES EIROPADOME
2008. GADA 19.–20. JŪNIJS**

PREZIDENTVALSTS SECINĀJUMI

Pielikumā pievienoti pārskatīti Brišeles Eiropadomes laikā (2008. gada 19.-20. jūnijā) pieņemti prezidentvalsts secinājumi.

Eiropadomes sanāksmi ievadīja īss Eiropas Parlamenta priekšsēdētāja Hans-Gert Pöttering kunga sniegts ziņojums, pēc kura notika viedokļu apmaiņa.

LISABONAS LĪGUMS

1. Eiropadome ņēma vērā gatavošanās darbu, kas veikts atbilstīgi 2007. gada decembra secinājumiem.
2. Eiropadome ņēma vērā rezultātus pēc Īrijas referenduma par Lisabonas Līgumu un izvērtēja situāciju, pamatojoties uz *Taoiseach Brian Cowen* sniegto pirmo novērtējumu.
3. Eiropadome vienojās, ka situācijas analīzei vajag vairāk laika. Tā ņēma vērā to, ka Īrijas valdība aktīvi veiks gan konsultācijas valstī, gan ar citām dalībvalstīm, lai ierosinātu vienotu turpmāku virzību.
4. Atgādinot, ka Lisabonas Līguma mērķis ir palīdzēt paplašinātajai Eiropas Savienībai rīkoties efektīvāk un demokrātiskāk, Eiropadome ņēma vērā, ka 19 dalībvalstu parlamenti ir ratificējuši Lisabonas Līgumu un citas dalībvalstis turpina ratificēšanas procesu ¹.
5. Eiropadome piekrita Īrijas ierosinājumam šo jautājumu no jauna skatīt 2008. gada 15. oktobra sanāksmē, lai apsvērtu turpmāku virzību. Tā uzsvēra, cik svarīgi ir līdz tam laikam turpināt gūt konkrētus rezultātus dažādās pilsoņiem svarīgās politikas jomās.

¹ Eiropadome atzīmēja, ka Čehijas Republika nevar pabeigt ratifikācijas procesu, kamēr Konstitucionālā Tiesa nebūs sniegusi labvēlīgu atzinumu par to, ka Lisabonas Līgums atbilst Čehijas Republikas konstitucionālajai sistēmai.

BRĪVĪBA, DROŠĪBA UN TIESISKUMS

6. Stiprināt ES kā brīvības, drošības un tiesiskuma telpu ir nozīmīga tās pilsoņu prioritāte. Eiropadome aicina Eiropas Parlamentu, Padomi un Komisiju darīt visu, lai nodrošinātu, ka nozīmīgus tiesību aktu priekšlikumus, kas vēl nav pieņemti šajā jomā, ātri pieņem līdz gada beigām vai vajadzības gadījumā līdz Kopienas likumdevēju iestāžu pašreizējo pilnvaru beigām.
7. Pagājušā gada decembrī Eiropadome uzsvēra, ka ir vajadzīga jauna politiska apņemšanās, lai izstrādātu vispārēju Eiropas migrācijas politiku. Kopš tā laika ir gūti ievērojami panākumi, īpaši saistībā ar integrētas robežu pārvaldības stratēģijas izstrādi un uzlabotu sadarbību ar trešām valstīm. Tuvākajos mēnešos būtu jāstiprina centieni šajā jomā, lai palielinātu migrācijas politikas efektivitāti un saskaņotību. Šajā sakarā Eiropadome pauž gandarījumu par Komisijas sniegto paziņojumu "Kopīga migrācijas politika Eiropai: principi, darbības un instrumenti" un gaida nākamās prezidentvalsts Francijas turpmāku imigrācijas un patvēruma pakta priekšlikumu.
8. Eiropadome uzsver migrācijas, nodarbinātības un attīstības savstarpējo saistību un to, cik svarīgi ir apkarot galvenos faktorus, kas dara pievilcīgu nelegālo migrāciju. Tā aicina Padomi intensīvāk strādāt, lai varētu pieņemt priekšlikumus par trešo valstu valstspiederīgo uzņemšanu, kas vēlas ieceļot augsti kvalificētas nodarbinātības nolūkos, par sankcijām pret darba devējiem, kas nodarbina trešo valstu valstspiederīgos, kuri dalībvalstī uzturas nelegāli, un par vienotu pieteikuma procedūru un vienotu tiesību kopumu trešo valstu valstspiederīgiem.
9. Eiropadome pauž gandarījumu par Padomes 2008. gada aprīļa secinājumiem par praktisku sadarbību patvēruma jomā un Komisijas paziņojumu "Politikas plāns par patvērumu, integrēta pieeja aizsardzībai Eiropas Savienībā". Tā uzsver vajadzību turpināt virzību, izstrādājot vienotu Eiropas patvēruma sistēmu, lai to īstenotu līdz 2010. gadam.

10. Eiropadome uzsver, cik svarīgi ir turpināt darbu, lai vēl vairāk attīstītu robežu integrētas pārvaldības stratēģiju, tostarp reaģējot uz īpašām problēmsituācijām, kas rodas dalībvalstīs, un sekmējot atbildības taisnīgu sadali. Ātri jāgūst panākumi saistībā ar paredzēto *FRONTEX* attīstību, arī veicinot operatīvu koordināciju. Jāizmanto modernas tehnoloģijas, lai uzlabotu ārējo robežu pārvaldi. Eiropadome gaida nākamās pētījumus un iespējamus tiesību aktu priekšlikumus par elektronisku ceļošanas atļaujas sistēmu un par Eiropas Robežu uzraudzības sistēmas izveidi. Eiropadome aicina Komisiju stiprināt centienus saistībā ar šiem jautājumiem un ātri ziņot par gūtajiem panākumiem un iespējamiem turpmākiem pasākumiem, lai pēc iespējas ātrāk izstrādātu un īstenotu vispārēju stratēģiju.
11. Eiropadome atkārtoti norāda, ka ir vajadzīga efektīva atgriešanas un atpakaļuzņemšanas politika. Tā pauž gandarījumu par panākumiem, kas gūti, izstrādājot priekšlikumu par vienotiem standartiem šajā jomā un uzsver, cik svarīgi ir stiprināt sadarbību ar trešām valstīm atpakaļuzņemšanas jomā, tostarp, pildot pienākumus atbilstīgi spēkā esošiem tiesību aktiem, un tādējādi uzsver, ka steidzami jānoslēdz atpakaļuzņemšanas nolīgumi ar visām galvenajām izcelsmes un tranzīta valstīm.
12. Apstiprinot Padomes 2008. gada 16. jūnija secinājumus par to, kā uzlabot vispārējo pieeju migrācijai, Eiropadome uzsver, cik svarīgi ir turpināt dialogu, partnerattiecības un sadarbību ar trešām valstīm par migrācijas jautājumiem, ievērojot ģeogrāfisku līdzsvaru. Ir jāturpina attīstīt vispārējo pieeju, īpaši, izstrādājot konkrētus instrumentus, piemēram, migrācijas misijas, sadarbības platformas, mobilitātes partnerības un migrācijas profilus. Tāpēc Eiropadome pauž gandarījumu par uzsāktajām izmēģinājuma mobilitātes partnerībām ar Kaboverdi un Moldovas Republiku un gaida dialoga sākšanu par tādām partnerībām ar Gruziju un Senegālu. Komisija ir aicināta izvērtēt izmēģinājuma mobilitātes partnerības un vēlākais līdz 2009. gada jūnijam ziņot par rezultātiem.

13. Ņemot vērā svarīgos panākumus, kas pēdējos mēnešos ir gūti, īstenojot Eiropas Savienības terorisma apkarošanas stratēģiju, Eiropadome uzsver, ka jāstiprina centieni apkarot terorismu, pilnībā ievērojot tiesiskumu un cilvēktiesības. Šajā sakarībā Eiropadome pauž gandarījumu par jauno stimulu, ko attiecībā uz Terorisma apkarošanas stratēģijas īstenošanu nodrošinājis ES terorisma apkarošanas koordinators ar savu nesen izdoto ziņojumu un ieteikumiem. Tā aicina Komisiju iespējami drīz turpināt darbu saistībā ar radikalizācijas un teroristu vervēšanas novēršanu. Sadarbībā ar trešām valstīm Eiropas Savienībai vajadzētu lietderīgi darboties, lai novērstu teroristu vervēšanu, īpaši, sniedzot tehnisku palīdzību izglītības, cilvēktiesību, tiesiskuma, pilsoniskās sabiedrības un pārvaldes jomā. Komisija ir aicināta galveno uzmanību pievērst Ziemeļāfrikas reģiona un Sahelas apgabala, kā arī Dienvidāzijas reģiona valstīm.
14. Lai efektīvi novērstu terorismu un smagus noziegumus, dalībvalstu kompetentām iestādēm un ES aģentūrām ir jābūt piekļuvei attiecīgai informācijai. Tādēļ Eiropadome uzsver, ka ir vajadzīga koordinēta un saskaņota pieeja pieejamības principa īstenošanai, lai efektīvi izmantotu informācijas tehnoloģiju un informācijas tīklus. Ir panākta vienošanās Prīmes līguma noteikumus par informācijas apmaiņu integrēt Eiropas Savienības tiesiskajā regulējumā, bet būtu jāizskata papildu ierosmes, lai uzlabotu informācijas apmaiņu, pienācīgi ņemot vērā personas datu aizsardzību.
15. Atceļot kontroli pie iekšējām gaisa telpas robežām, 2008. gada martā pabeidza Šengenas zonas paplašināšanu ar 9 jaunām dalībvalstīm. Tas sekmē lielāku mobilitāti, neietekmējot ES iedzīvotāju drošību. Eiropadome pauž gandarījumu par to, ka spēkā stājās Šengenas asociācijas nolīgums ar Šveici un ir parakstīts Protokols ar Lihtenšteinu. Tā mudina dalībvalstis un Komisiju cieši sadarboties un piešķirt pietiekami daudz līdzekļu, lai nodrošinātu, ka SIS II sāk darboties 2009. gada septembrī. Tā aicina Komisiju iesniegt iespējamus risinājumus liela mēroga IT sistēmu ilgtermiņa pārvaldībai brīvības, drošības un tiesiskuma telpā.

16. Eiropadome pauž gandarījumu par iniciatīvu līdz 2009. gada beigām pakāpeniski ieviest vienotu ES e-tiesiskuma portālu.
17. Atgādinot Eiropadomes 2007. gada jūnija secinājumus par vispārēju vienošanos attiecībā uz Pamatlēmumu par cīņu pret konkrētiem rasisma un ksenofobijas veidiem, Eiropadome pauž gandarījumu par pirmo Eiropas mēroga lietu izskatīšanu par totalitāru režīmu veiktiem noziegumiem un apliecina, ka šis process ir jāturpina.
18. Eiropadome atzinīgi vērtē panākto vienošanos par Direktīvu par vides krimināltiesisko aizsardzību un panākumus, kas gūti saistībā ar Direktīvu par kuģu izraisīta piesārņojuma novēršanu. Eiropadome atkārtoti norāda, cik svarīgi ir visā ES panākt augstu vides aizsardzības līmeni. Tā arī atzinīgi novērtē to, ka ir ātri pieņemts pamatlēmums, ar ko stiprina procesuālās tiesības tiesā, kurā attiecīgā persona nepiedalās klātienē, tādējādi stiprinot procesuālās garantijas šajā jomā.
19. Ir jāturpina centieni uzlabot tiesu iestāžu sadarbību civillietās, tostarp ģimenes tiesību lietās, ņemot vērā to, ka tāda sadarbība var pozitīvi ietekmēt iedzīvotāju ikdienas dzīvi. Ir pieņemti svarīgi tiesību akti par starpniecību civillietās un komercietās, par tiesību aktiem, kas piemērojami līgumsaistībām, un par vecāku atbildību un bērnu aizsardzību, tomēr darbam ir jāturpinās arī turpmāk. Tādēļ Eiropadome aicina līdz 2008. gada beigām pieņemt regulu par uzturēšanas pienākumiem un ātri atrast politisku risinājumu saistībā ar Regulu par jurisdikciju un tiesību aktiem, kas piemērojami laulību lietās. Komisija ir aicināta līdz 2008. gada beigām iesniegt priekšlikumu par testamentiem un mantošanu.
20. Eiropadome uzsver, ka ātri jāveic turpmāki pasākumi saistībā ar projektu izveidot Eiropas līgumtiesību vienoto modeli.

21. Ir jāvairo *Eurojust* un Eiropola nozīme, un jāveicina šo divu aģentūru sadarbība, lai pastiprinātu smagu pārobežu noziegumu apkarošanu. Eiropadome uzsver, cik svarīga ir 2008. gada aprīlī Padomes sanāksmē panāktā vienošanās par Lēmumu, ar ko izveido Eiropolu, un aicina to ātri pieņemt oficiāli saskaņā ar grafiku, par kuru vienošanās panākta 2007. gada jūnijā. Eiropadome aicina Padomi drīz pabeigt darbu, lai līdz 2008. gada beigām oficiāli pieņemtu projektu Padomes Lēmumam, ar ko stiprina *Eurojust*.
22. Eiropadome uzsver, ka ir jāstiprina sadarbība ar trešām valstīm un starptautiskām organizācijām (īpaši Hāgas Starptautisko privāttiesību konferenci, Eiropas Padomi un Apvienoto Nāciju Organizāciju).
23. Eiropadome stingri atbalsta mērķi visām ES dalībvalstīm cik vien iespējams drīz piedalīties ASV vīzu režīma atcelšanas programmā, lai nodrošinātu pilnīgu abpusēju bezvīzu ceļošanas režīmu un vienlīdzīgu izturēšanos pret visiem ES pilsoņiem, kā tas jau ir attiecībā uz ASV pilsoņiem, kuri ieceļo dalībvalstu teritorijā.
24. Eiropadome atzinīgi vērtē pašreizējos centienus stiprināt Eiropas Savienības spējas katastrofu pārvarēšanas jomā un uzsver, ka ir vajadzīga koordinēta pieeja katastrofu pārvarēšanai. Tā aicina Padomi, Komisiju un dalībvalstis enerģiski turpināt darbu šajā lietā.

PĀRTIKAS UN NAFTAS PRODUKTU AUGSTO CENU IETEKME UZ POLITIKU

25. Nesenais straujais patēriņa preču cenu kāpums rada bažas gan iekšpolitikā ziņā, īpaši attiecībā uz mājsaimniecībām ar maziem ienākumiem, gan ārvalstīs, īpaši jaunattīstības valstīs, kas pārtiku un/ vai naftu galvenokārt importē, nevis ražo. Tā ir sarežģīta parādība ar daudziem cēloņiem un sekām, un tā ietekmē visas ES politikas jomas. Eiropadome atzinīgi vērtē abus Komisijas paziņojumus par šiem jautājumiem.
26. Lauksaimniecības nozarē Eiropas Savienība jau ir rīkojusies, lai mazinātu spiedienu uz **pārtikas cenām**, proti, tā ir pārdevusi intervences krājumus, samazinājusi eksporta kompensācijas, atcēlusi prasību par atstāšanu atmatā 2008. gadā, palielinājusi piena kvotas un atcēlusi ievadmitas nodokļus labībai, tādējādi uzlabojot piedāvājumu un palīdzot stabilizēt lauksaimniecības tirgus.
27. Vairākas secīgas kopējās lauksaimniecības politikas reformas ir uzlabojušas tās orientāciju uz tirgu, samazinājušas piedāvājuma pārvaldības pasākumu skaitu un darījušas ES lauksaimniekus spējīgus labāk reaģēt uz cenu attīstību. Ir svarīgi turpināt uzlabot lauksaimniecības orientāciju uz tirgu un tādējādi ļaut ES lauksaimniekiem labāk reaģēt uz tirgus signāliem, vienlaikus nodrošinot godīgu konkurenci un veicinot ilgtspējīgu lauksaimniecību visā ES un nodrošinot pietiekamu nodrošinājumu ar pārtiku. Saistībā ar KLP veselības pārbaudi Padome apsvērs turpmākus pasākumus, lai risinātu šos jautājumus.
28. Ir jādarbojas lauksaimnieciskās ražošanas inovāciju, pētniecības un attīstības jomā, īpaši, lai uzlabotu lauksaimniecības energoefektivitāti, palielinātu ražīgumu un spējas pielāgoties klimata pārmaiņām.
29. Vairākas dalībvalstis ir iesākušas īstermiņa pasākumus, lai mazinātu nesenā pārtikas preču cenu pieauguma ietekmi uz mājsaimniecībām ar maziem ienākumiem. Lai cenu signāli netiktu izkropļoti un lai novērstu plašu sekundāru ietekmi uz algām un cenām, tādiem pasākumiem vajadzētu būt īstermiņa pasākumiem un ar konkrētu mērķi.

30. Eiropadome atzinīgi vērtē Komisijas ierosmi, veicot vienotā tirgus pārskatīšanu, izskatīt jautājumu par ierobežojošu regulējumu mazumtirdzniecības nozarē. Eiropadome pauž gandarījumu arī par Komisijas nodomu rūpīgi novērot darbības ar patēriņa precēm saistītos finanšu tirgos, tostarp spekulatīvo tirdzniecību, un tādu darbību ietekmi uz cenu svārstībām, kā arī ietekmi uz politiku. Tā aicina Komisiju jau iepriekš ziņot par šo jautājumu 2008. gada decembra Eiropadomei un apsvērt atbilstīgu politisku rīcību, tostarp pasākumus, kuru mērķis ir uzlabot tirgus pārskatāmību.
31. Ir svarīgi nodrošināt biodegvielas politikas ilgtspēju, nosakot ilgtspējas kritērijus pirmās paaudzes biodegvielu ražošanai un veicinot tādu otrās paaudzes biodegvielu izstrādi, kuras izgatavo no blakusproduktiem. Ir ātri jānovērtē arī iespējamā ietekme uz pārtikai paredzētiem lauksaimniecības produktiem un vajadzības gadījumā jārīkojas, lai novērstu nepilnības. Vēl būtu arī jāturpina izvērtēt biodegvielas ražošanas ietekmi uz vidi un sociālajiem apstākļiem, kā arī biodegvielas patēriņu Eiropas Savienībā un ārpus tās. Eiropadome uzsver, cik šajā sakarā ir svarīgi veicināt koordināciju ar ES starptautiskajiem partneriem.
32. Augstas pārtikas cenas rada īpašas grūtības jaunattīstības valstīs. Tādas cenas ārkārtīgi sarežģī pasaules trūcīgāko iemītnieku stāvokli un apdraud visu Tūkstošgades attīstības mērķu (*MDG*) sasniegšanu. Tāpēc Eiropas Savienībai ir jārīkojas attīstības un humānās palīdzības jomā. Eiropadome pauž gandarījumu par Komisijas ierosmi nākt klajā ar priekšlikumu izveidot jaunu fondu lauksaimniecības atbalstam attīstības valstīs, saskaņā ar pašreizējo Finanšu plānu. Savos centienos Eiropas Savienība cieši sadarbosies ar Apvienoto Nāciju Organizāciju un citām starptautiskām organizācijām un darbosies saskaņā ar pašu partnervalstu politiku un stratēģijām.
33. ES jau tagad sniedz ievērojamu pārtikas palīdzību un humānu palīdzību daudzos reģionos, kuros stāvoklis ir vismagākais, un mobilizēs resursus, lai papildus pārtikas palīdzībai finansētu arī drošības tīklus nabadzīgajām un neaizsargātajām iedzīvotāju grupām.

34. ES mudinās starptautisko sabiedrību, īpaši saistībā ar ANO, starptautiskām finanšu iestādēm un G8, reaģēt uz pašreizējo pārtikas krīzi ar labāku koordināciju un ilgāka termiņa skatījumu. Tāpēc tā pauž gandarījumu par to, ka ANO ĢS ir izveidojis Augsta līmeņa darba grupu par pasaules pārtikas nodrošinājuma krīzi. ES ir apņēmusies pilnībā piedalīties to deklarāciju īstenošanā, par ko panākta vienošanās Pārtikas un lauksaimniecības organizācijas Augsta līmeņa pārtikas drošības konferencē, kura 2008. gada 5. jūnijā notika Romā.
35. ES pārskatāmi izmantos politisku dialogu ar trešām valstīm, lai novērstu pārtikas eksporta ierobežojumus un eksporta aizliegumus. Tā izvirzīs šo jautājumu arī PTO un citos piemērotos starptautiskos forumos. Turklāt ES turpinās tiekties pēc vispusīga, vērienīga un līdzsvarota Dohas sarunu kārtas noslēguma.
36. ES atbalstīs enerģisku rīcību lauksaimniecības piedāvājuma jomā jaunattīstības valstīs, it īpaši, piešķirot vajadzīgo finansējumu lauksaimniecības ieguldījumiem un atbalstu riska mazināšanas tirgus instrumentu izmantošanā. Tā būtiski uzlabos atbalstu valsts un privātām investīcijām lauksaimniecībā un kopumā mudinās jaunattīstības valstis izstrādāt labāku lauksaimniecības politiku, sevišķi, lai sekmētu nodrošinātību ar pārtiku un stiprinātu reģionālu integrāciju. Īpašu uzmanību pievēršīs maziem lauksaimniekiem un energoefektivitātes uzlabošanai.
37. Eiropadome šajā sakarībā pauž bažas par **naftas un gāzes cenu** pastāvīgo pieaugumu un tāda pieauguma izraisītām sociālām un saimnieciskām sekām. Var apsvērt pasākumus, lai mazinātu augstāku naftas un gāzes cenu ietekmi uz nabadzīgāko iedzīvotāju daļu, bet tiem vajadzētu būt īstermiņa un mērķtiecīgiem. Eiropadome pauž gandarījumu par Komisijas ieceri ierosināt dažus īstermiņa pasākumus, kuru mērķis ir likt pamatus zivsaimniecības nozares pārstrukturēšanas ilgtermiņa procesiem. Būtu jāvairās no kropļojošiem fiskālās un citādas politikas intervences pasākumiem, jo tie traucē ekonomikas dalībniekiem izdarīt vajadzīgos pielāgojumus. Eiropadome aicina nākamo prezidentvalsti sadarbībā ar Komisiju izskatīt iespēju veikt pasākumus, lai mazinātu naftas un gāzes cenu straujā kāpuma ietekmi, un par to ziņot oktobra Eiropadomes sanāksmei.

38. Tāda notikumu attīstība liecina, ka ir ātri jāpieņem klimata pārmaiņu un enerģētikas tiesību aktu kopums; daudzi tā elementi var palīdzēt atvieglot situāciju. Būtiski svarīgi ir turpmāki centieni palielināt energoefektivitāti un enerģijas ietaupījumu un ES energoapgādes avotu dažādošanu. Šajā sakarībā svarīga nozīme ir jaunajām tehnoloģijām. Eiropadome aicina dalībvalstis, Komisiju un Eiropas Investīciju banku atbalstīt pasākumus, kuru mērķis ir veicināt mājtsaimniecību un rūpniecības ieguldījumus energoefektivitātē un atjaunojamu energoresursu izmantošanā, kā arī videi draudzīgāku fosilo kurināmo tehnoloģiju izmantošanu. Eiropadome mudina dalībvalstis un Komisiju paātrināt 2006. gada rīcības plāna energoefektivitātes jomā īstenošanu un apsvērt tā iespējamo pārskatīšanu. Tā arī ņem vērā, ka Komisija drīz nāks klajā ar priekšlikumiem pārskatīt enerģijas nodokļu un Eirovinjetes (*eurovignette*) direktīvas.
39. Steidzami būtu jāizskata citi pasākumi, it īpaši, lai veicinātu konkurenci enerģijas tirgos, sekmētu transporta sistēmu modernizāciju, tostarp alternatīvu tehnoloģiju, cita starpā elektrisku automašīnu izstrādi, kā arī palielinātu naftas produktu tirgus pārskatāmību, arī attiecībā uz naftas krājumiem. Gan Eiropas, gan starptautiskā mērogā būtu jāstiprina dialogs ar naftas un gāzes uzņēmumiem, ražotājvalstīm un ar jaunattīstības valstīm, kas naftu importē, lai nodrošinātu labākus atbildes pasākumus, apmierinot tirgus vajadzības, un lai uzlabotu apstākļus investīcijām izpētē, ražošanā, pārstrādes jaudās un alternatīvajos enerģijas avotos. Šajā sakarā Eiropadome pauž gandarījumu par Saūda Arābijas lēmumu sasaukt naftas ražotājvalstu un patērētāju valstu sanākumi Džidā 22. jūnijā.
40. Eiropadome īpaši ņem vērā Komisijas ieceri novērot pārtikas un naftas cenu pieaugumu Eiropā un pasaulē un gaida Komisijas ziņojumu par situācijas attīstību laikā pirms Eiropadomes sanāksmes 2008. gada decembrī. Eiropadome arī mudina Komisiju novērot notikumus citos ar patēriņa precēm saistītos tirgos. Ievērojot to, ka augstās pārtikas un energoresursu cenas ietekmē ļoti daudzas politikas nozares, Eiropadome aicina VLĀAP rūpīgi sekot darbam, ko šajā jautājumā veic attiecīgajos Padomes sastāvos, un līdz 2008. gada oktobrim iesniegt attiecīgu ziņojumu.

EKONOMIKAS, SOCIĀLI, VESELĪBAS UN VIDES JAUTĀJUMI

41. Saistībā ar desmito gadadienu kopš vēsturiskā lēmuma ieviest euro un Eiropas Centrālās bankas izveides Eiropadome pauž īpašu gandarījumu par ekonomikas un monetārās savienības pirmās desmitgades ievērojamiem panākumiem. Šie panākumi jāizmanto, lai pārvarētu gaidāmos pārbaudījumus ekonomikas jomā. Eiropadome aicina Padomi apsvērt veidus, kā stiprināt EMS ekonomikas sistēmas īstenošanu, ņemot vērā Komisijas paziņojumu "EMS@10", lai nodrošinātu, ka vienotās valūtas potenciāls un priekšrocības ir pilnībā īstenotas.
42. Eiropadome apsveic Slovākiju ar konvergenci, kas panākta pēc valsts pievienošanās ES un kuras pamatā ir pareiza ekonomikas un finanšu politika, un pauž gandarījumu, ka Slovākija atbilst visiem Līgumā noteiktajiem konverģences kritērijiem. Šajā sakarā Eiropadome ir gandarīta par Komisijas priekšlikumu, ka Slovākija varētu ieviest euro 2009. gada 1. janvārī.
43. Eiropadome norāda, ka starptautiskajos finanšu tirgos ir vērojamas stabilizācijas iezīmes, tomēr to stāvoklis kopumā joprojām ir nestabils. Pagājušā gada oktobrī pieņemto atjaunināto darba plānu, lai reaģētu uz finanšu nestabilitāti, īsteno atbilstīgi iecerētajam, un tam vajadzētu būt pabeigtam līdz 2008. gada beigām. Eiropadome aicina Padomi rūpīgi novērot situāciju.
44. ES ir apņēmusies saglabāt starptautisku vadību klimata pārmaiņu un enerģētikas jomā. Eiropadome pauž gandarījumu par panākumiem, kas gūti saistībā ar vērienīgu, globālu un vispārēju vienošanos klimata pārmaiņu jomā laikposmam pēc 2012. gada sarunās Bangkokā 2008. gada aprīlī un Bonnā 2008. gada jūnijā. Sarunu gaita jāpaaugstina, lai 2009. gadā Kopenhāgenā panāktu vienošanos, kas atbilst 2°C robežlielumam. Lai 2009. gada pavasara Eiropadomē varētu panākt vienošanos par ES nostāju, Komisija ir aicināta nākt klajā ar vispārēju stratēģiju pakāpeniskai finanšu un ieguldījumu plūsmu palielināšanai, lai nodrošinātu ar Bali rīcības plānu saistītos ietekmes mazināšanas un pielāgošanās pasākumus, tostarp mehānismus drošu un ilgtspējīgu zemu oglekļa dioksīda emisiju tehnoloģiju pētniecībai un attīstībai, kā arī to izplatīšanai un pārsūtīšanai.

45. Lai saglabātu starptautisku vadību un uzticamību, Eiropas Savienībai ātri jāpanāk vienošanās par klimata un enerģētikas tiesību aktu paketi. Eiropadome tādēļ pauž gandarījumu par gūtajiem panākumiem saistībā ar dažādiem klimata un enerģētikas tiesību aktu paketes priekšlikumiem, un mudina Padomi cieši sadarboties ar Eiropas Parlamentu, lai varētu panākt vienošanos, ievērojot principus un termiņus, kas noteikti 2008. gada marta sanāksmē. Eiropadome aicina Komisiju cik drīz vien iespējams nākt klajā ar mehānismu, lai mudinātu dalībvalstis un privātā sektora ieguldījumus uzbūvēt un nodot ekspluatācijā līdz 12 liela mēroga demonstrēšanas projektus par ilgtspējīga fosila kurināmā tehnoloģijām līdz 2015. gadam komerciālajā elektroenerģijas ražošanā, kā par to vienojās 2007. gada pavasara Eiropadome. Šajā sakarā Eiropadome atkārtoti apstiprina vajadzību pēc saskaņotas politikas un instrumentiem, kas izmanto sinerģijas saistībā ar enerģētiku un klimata pārmaiņām visās ekonomikas nozarēs, cita starpā, transporta nozarē.
46. Eiropadome atzinīgi vērtē panākto vispārējo vienošanos par būtiskiem iekšējā enerģijas tirgus tiesību aktu paketes elementiem, un jo īpaši par jautājumu par efektīvu piegādes un ražošanas funkciju nodalījumu no tīkla pakalpojuma funkcijām gāzes un elektrības sektorā. Eiropadome mudina Padomi un Eiropas Parlamentu līdz šā sasaukuma beigām panākt galīgu vienošanos par tiesību aktu paketi.
47. Eiropadome pauž gandarījumu par Konvencijas par bioloģisko daudzveidību pušu konferences devītās sanāksmes sekmīgajiem rezultātiem, kas ir būtisks panākums, lai sasniegtu 2010. gada mērķi.
48. Pēc politiskas vienošanās, ko Padome ir panākusi par Direktīvu par darba laiku un Direktīvu par pagaidu darba ņēmēju darba apstākļiem, Eiropadome aicina Padomi un Eiropas Parlamentu līdz šā sasaukuma beigām panākt līdzsvarotu galīgu vienošanos par abām direktīvām.

49. Eiropadome gaida Komisijas veikta izvērtējuma rezultātus par spēkā esošām politikām un instrumentiem, kuru mērķis ir uzlabot romu tautības iedzīvotāju iekļaušanu, kā arī nākamo konferenci par šo jautājumu, kas notiks septembrī. Tā aicina Padomi ņemt vērā šo jautājumu, izskatot pārskatīto Sociālo programmu. Eiropadome atgriezīsies pie šā jautājuma līdz šī gada beigām.
50. Eiropadome uzsver, cik svarīgi ir novērst atšķirības attiecībā uz veselību un dzīves ilgumu, kas pastāv starp dalībvalstīm un dalībvalstīs, un uzsver preventīvo pasākumu nozīmi nopietnāko hronisko neinfekcijas slimību jomā. Šajā sakarībā tā pauž gandarījumu par Padomes secinājumiem par vēža radītā sloga samazināšanu, kas var palīdzēt sasniegt minētos mērķus.
51. Eiropadome pauž gandarījumu par lēmumu Budapeštā izveidot ETI. Tas ļaus institūtam ātri sākt darbu, lai veicinātu Eiropas inovāciju. Šai saistībā Eiropadome atgādina par valstu vai valdību vadītāju līmenī Briselē 2003. gada 13. decembrī sanākušo dalībvalstu pārstāvju secinājumiem, kuros jaunajām dalībvalstīm deva priekšroku turpmāk izveidojamo Kopienas biroju vai aģentūru mītņu atrašanās vietu sadalē. Turpmāk izveidotu biroju vai aģentūru mītnes galvenokārt būtu jāizvieto tajās dalībvalstīs, kas Eiropas Savienībai pievienojās 2004. gadā, vai pēc tam, un atbilstīgi priekšroka jādod tām dalībvalstīm, kurās vēl neatrodas neviens ES birojs vai aģentūra.

RIETUMBALKĀNI

52. Eiropadome vēlreiz apstiprina pilnīgu atbalstu Rietumbalkānu Eiropas perspektīvai, kāda izklāstīta Saloniku darba programmā un Zalcburgas deklarācijā. Atgādinādama par saviem 2006. gada decembra secinājumiem, Eiropadome uzsver, ka, gūstot būtiskus panākumus ekonomikas un politisko reformu jomā un izpildot vajadzīgos nosacījumus un prasības, atlikušajām iespējamajām kandidātvalstīm Rietumbalkānos būtu jāpanāk kandidātvalsts statuss saskaņā ar viņu pašu nopelniem, paredzot dalību Eiropas Savienībā kā galējo mērķi. ES perspektīva joprojām ir ļoti būtiska Rietumbalkānu stabilitātei, izlīgumam un nākotnei.
53. Stabilizācijas un asociācijas process vēl arvien ir pamatā Rietumbalkānu virzībai uz Eiropu. Pēdējos gados šajā ziņā gūtos panākumus, it īpaši noslēdzot stabilizācijas un asociācijas nolīgumus (SAN), tagad ir jāturpina stiprināt.
54. Eiropadome pauž gandarījumu par ievērojamo progresu, kas sasniegts cilvēku kontaktu atvieglošanā reģiona valstīs. Šajā sakarībā Eiropadome pauž gandarījumu par sekmīgi sākto dialogu par vīzu režīma liberalizāciju ar Serbiju, Bijušo Dienvidslāvijas Maķedonijas Republiku, Melnkalni, Albāniju un Bosniju un Hercegovinu, pamatojoties uz ceļa kartēm, kurās noteikti skaidri un reālistiski kritēriji. Eiropadome arī atbalsta pielikumā pievienoto deklarāciju par Rietumbalkāniem.
55. Eiropadome vēlreiz uzsver, cik svarīga ir reģionālā sadarbība un labas kaimiņattiecības. Tā atzinīgi vērtē pāreju no Stabilitātes pakta uz Reģionālās sadarbības padomi un mudina reģionu turpināt stiprināt reģiona neatkarību, kā to pārrunāja Dienvidaustrumeiropas sadarbības procesa ministru sanāksmē, kas nesen notika Sofijā, un samita sanāksmē, kas notika Pomorjē (*Pomorie*).

56. Eiropadome uzsver – **Bijušās Dienvidslāvijas Maķedonijas Republikai** līdz šī gada beigām ir iespējami turpmāki soļi virzībā uz ES, ar nosacījumu, ka tiek ievēroti 2005. gada decembra Eiropadomes secinājumi, Kopenhāģenas politiskie kritēriji un galvenās 2008. gada februāra pievienošanās partnerībā noteiktās prioritātes. Šajā sakarā Eiropadome ņem vērā 2008. gada 16. jūnija VLĀAP secinājumus. Joprojām būtiski ir saglabāt labas kaimiņattiecības, tostarp sarunu ceļā rast savstarpēji pieņemamu risinājumu jautājumā par valsts nosaukumu. ES atzinīgi vērtē **Albānijas** apņēmību nodrošināt vajadzīgos apstākļus brīvām, taisnīgām un demokrātiskām vēlēšanām, kam jānotiek 2009. gadā. Tāpat svarīgi ir turpināt administratīvo spēju stiprināšanu valsts pārvaldēs, korupcijas un organizētās noziedzības apkarošanā, kā arī tiesu sistēmā. Eiropadome ņem vērā **Melnkalnes** gūtos panākumus un mudina šo valsti vairāk koncentrēties uz to, lai vairotu administratīvās spējas, apkarotu korupciju un organizēto noziedzību, stiprinātu iestādes un reformētu tiesu iestādes saskaņā ar konstitūciju. Lai pārietu uz nākamo posmu attiecībās ar ES, Albānijai un Melnkalnei arī jābūt pārliecinošiem rādītājiem par veiksmīgu SAN īstenošanu. Eiropadome atzinīgi vērtē nesen parakstīto SAN ar **Bosniju un Hercegovinu**, kas ir svarīgs solis šīs valsts virzībā uz Eiropu. Bosnijai un Hercegovinai bez kavēšanās ir jāturpina reformu procesa īstenošana, īpaši, lai izpildītu mērķus un nosacījumus pārejai no Augstā pārstāvja biroja uz Eiropas Savienības Īpašo pārstāvi. Eiropadome gaida jaunas valdības izveidošanu Belgradā ar skaidru Eiropas programmu, kas paātrinās vajadzīgās reformas. Pamatojoties uz nesen parakstīto Stabilizācijas un asociācijas nolīgumu ar ES, **Serbija** var paātrināt virzību uz ES, tostarp iegūt kandidātvalsts statusu, tiklīdz būs izpildīti visi vajadzīgie nosacījumi saskaņā ar VLĀAP 2008. gada 29. aprīļa secinājumiem. Atgādinot par Eiropadomes 2007. gada decembra secinājumiem un VLĀAP 2008. gada 18. februāra secinājumiem, Eiropas Savienība ir apņēmusies joprojām būt nozīmīgs dalībnieks Kosovas stabilitātes nodrošināšanā, arī izmantojot EULEX **Kosovo**, Eiropas Savienības Īpašo pārstāvi un savu ieguldījumu Starptautiskajā civilajā birojā, kā daļu no starptautiskās klātbūtnes, izveidē. ES pauž gandarījumu par ANO ĢS ziņojumu par *UNMIK* un, kā minēts viņa ziņojumā, par viņa nodomu pārstrukturēt starptautisko civilo klātbūtni Kosovā.

Tas palīdzētu izvietot *EULEX KOSOVO* visā Kosovā un ļautu pastiprināt ES darbības nozīmi tiesiskuma jomā. Eiropadome arī atzinīgi vērtē Kosovas apņemšanos ievērot demokrātijas un visu savu pilsoņu vienlīdzības principus, aizsargāt serbu un citas minoritātes, saglabāt reliģijas un kultūras mantojumu, kā arī starptautisko dalībnieku klātbūtni. Eiropadome pauž atbalstu gaidāmajai līdzekļu devēju konferencei un mudina divpusējus un daudzpusējus līdzekļu devējus apņemties sniegt palīdzību. ES atkārtoti pauž vēlmi ar skaidras Eiropas perspektīvas palīdzību sniegt atbalstu Kosovas saimnieciskai un politiskai attīstībai saskaņā ar reģiona Eiropas perspektīvu.

ĀRĒJĀS ATTIECĪBAS

Tūkstošgades attīstības mērķi

57. Lai līdz 2015. gadam nodrošinātu visu Tūkstošgades attīstības mērķu (TAM) sasniegšanu pasaulē, 2008. gadam būtu jāklūst par pagrieziena punktu pastiprinātos apvienotos centienos saistībā ar ilgtspējīgu attīstību izskaust nabadzību. Ņemot vērā dažās valstīs un jomās sasniegto, Eiropadome ir pārliecināta, ka visus Tūkstošgades attīstības mērķus vēl var sasniegt visos pasaules reģionos ar nosacījumu, ka ilgtspējīgā veidā līdz 2015. gadam kopīgi tiek īstenota steidzama rīcība. Tomēr attiecībā uz Tūkstošgades attīstības mērķu sasniegšanu tā ir nopietni nobažījusies par tendencēm daudzās valstīs un reģionos, īpaši Āfrikā lejpus Sahāras.
58. ES kā pasaulē lielākajai līdzekļu devējai arī turpmāk būs būtiska nozīme, un tā pieliks visas vajadzīgās pūles, lai nodrošinātu vērienīgu uz darbību vērstu risinājumu pirms šādiem galvenajiem šā gada otrās puses notikumiem, to laikā vai pēc tiem: trešais Augsta līmeņa forums par palīdzības efektivitāti (Akra, 2.–4. septembris), ANO Augsta līmeņa sanāksme par Tūkstošgades attīstības mērķiem (Ņujorka, 25. septembris) un Starptautiskā konference par attīstības finansēšanu (Doha, 29. novembris – 2. decembris).

59. Eiropadome pilnībā atbalsta Padomes 2008. gada maija secinājumus, kuros sniegta stingra, vienota ES atbilde uz pasaules mēroga izaicinājumiem, kas saistīti ar attīstību. Konkrēti, lai sasniegtu visus Tūkstošgades attīstības mērķus, ES vēlreiz stingri apliecina apņemšanos līdz 2010. gadam sasniegt kopējo oficiālās attīstības palīdzības (OAP) mērķi – 0,56 % no NKP un līdz 2015. gadam – 0,7 % no NKP, kā paredzēts Padomes 2005. gada maija secinājumos, Eiropadomes 2005. gada jūnija secinājumos un Eiropas Konsensā attīstības jomā. Ar šādu apņemšanos paredzēts dubultot ikgadējo ES oficiālo attīstības palīdzību līdz vairāk nekā EUR 66 miljardiem 2010. gadā. Vismaz pusi no šī kopējā palīdzības palielinājuma piešķirs Āfrikai. Dalībvalstis ir aicinātas izveidot to indikatīvus grafikus, kuros norādīts tas, kā tās plāno sasniegt OAP mērķus, par kuriem panākta vienošanās.
60. ES veiks radikālas reformas, lai uzlabotu palīdzības efektivitāti, kā pamatu pilnībā īstenojot 2005. gada Parīzes deklarāciju par palīdzības efektivitāti, 2005. gada Eiropas Konsensu attīstības jomā un 2007. gada ES rīcības kodeksu attiecībā uz darba papildināmību un dalīšanu.
61. ES turpinās labāk saskaņot politiku attīstības mērķiem (*policy coherence for development – PCD*) divpadsmit jomās, kuras apzināja 2005. gadā, turklāt nodrošinot, ka *PCD* principi ir daļa no starptautiskās darba kārtības Tūkstošgades attīstības mērķu un palīdzības efektivitātes jomā.
62. ES pilnībā īsteno 2007. gada ES palīdzības tirdzniecībai stratēģiju, cenšoties sasniegt savu kopīgo mērķi – līdz 2010. gadam ik gadu sniegt EUR 2 miljardu lielu ar tirdzniecību saistītu ES palīdzību (EUR 1 miljardu no dalībvalstīm un EUR 1 miljardu no Eiropas Kopienas) – un palielināt kopējo palīdzību tirdzniecībai atbilstīgi kopējam OAP palielinājumam. Apmēram 50 % no kopīgās ES ar tirdzniecību saistītās palīdzības palielinājuma būs pieejami ĀKK valstīm.
63. Eiropadome atzinīgi vērtē ES rīcības programmu par Tūkstošgades attīstības mērķiem. ES piedāvā saviem partneriem attīstības jomā kopīgi uzņemties šo programmu, kurā noteiktā termiņā apzināti konkrēti uzdevumi un rīcības par labu nabadzīgajiem un izaugsmes attīstībai svarīgākajos jautājumos, kā piemēram, nabadzības un bada samazināšana, izglītība, veselība, vide, dzimumu līdztiesība un sieviešu ietekmes palielināšana, ūdens, lauksaimniecība, privātais sektors un infrastruktūra, kas palīdzēs nodrošināt Tūkstošgades attīstības mērķu sasniegšanu līdz 2015. gadam.

64. ES ir apņēmusies efektīvi kopīgi reaģēt uz jaunajiem izaicinājumiem attīstības jomā, īpaši saistībā ar klimata pārmaiņām un augstajām pārtikas cenām. Klimata pārmaiņu jautājumā ES ir apņēmusies vajadzības gadījumā palīdzēt jaunattīstības valstīm, it īpaši nabadzīgām jaunattīstības valstīm, kas ir visneaizsargātākās pret klimata pārmaiņām, tiekties pēc ilgtspējīgas tautsaimniecības izaugsmes un pielāgoties klimata pārmaiņām, ievērojot Bali panākto vienošanos sākt sarunas, kuru mērķis ir 2009. gadā Kopenhāgenā panākt vispārēju vienošanos par klimata pārmaiņām. ES darbība būs vērsta uz to, lai sekmīgi īstenotu 2007. gadā noslēgto vienošanos par "Pasaules klimata pārmaiņu aliansi" un tā izskatīs iespējas mobilizēt jaunus finanšu resursus, lai vērstos pret klimata pārmaiņām un to negatīvajām sekām. Šajā sakarībā ES darbība, *inter alia*, pamatosies uz Komisijas priekšlikumu par globālu finanšu mehānismu.

Barselonas process – Savienību Vidusjūrai

65. Vidusjūras reģions ir Eiropas Savienībai stratēģiski svarīgs reģions politiskā, saimnieciskā un sociālā ziņā. Barselonas process kopš 1995. gada ir bijis nozīmīgs Eiropas un Vidusjūras reģiona attiecību instruments, un tas ir sekmējis aktīvu daudzpusējas un divpusējas sadarbību. Pamatojoties uz jau gūtajiem panākumiem un tos papildinot, "Barselonas process – Savienība Vidusjūrai" dos jaunu virzītājspēku Eiropas Savienības attiecībās ar Vidusjūras reģiona valstīm. Tas papildinās pašreizējās divpusējās attiecības, kas turpināsies atbilstīgi spēkā esošajai politikai.
66. Eiropadome atzinīgi vērtē Komisijas 2008. gada 20. maija paziņojumu un īpaši priekšlikumu ES attiecības ar Vidusjūras reģiona partneriem pilnveidot ar politisko un iestāžu dimensiju, izmantojot jaunu politisku stimulu – galvenokārt reizi divos gados rīkojot samitu, un priekšlikumu stiprināt partnerības pušu līdzatbildību, izveidojot līdzprezidentūru, pienācīgi ņemot vērā attiecīgos līgumu noteikumus.
67. Uz šā pamata ES veiks vajadzīgās apspriedes ar visiem Eiropas un Vidusjūras reģiona partneriem, lai sagatavotu kopēju deklarāciju, ko paredzēts pieņemt Barselonas procesa – Savienības Vidusjūrai samitā Parīzē 2008. gada 13. jūlijā.

Austrumu partnerība

68. Eiropadome atzinīgi vērtē priekšlikumus izveidot Eiropas kaimiņattiecību politikas austrumu virzienu, kura mērķis būs stiprināt ES politiku saistībā ar austrumu EKP partneriem gan divpusējā, gan daudzpusējā dimensijā.
69. Eiropadome vienojas par vajadzību vēl vairāk veicināt ES austrumu kaimiņu reģionālo sadarbību, un sadarbību starp ES un reģioniem, kā arī divpusējo sadarbību starp ES un katru no šīm valstīm, attiecīgi pamatojoties uz diferenciāciju un individuālu pieeju katrai valstij, ievērojot EKP kā vienotas un saskaņotas politikas sistēmas būtību. Turklāt ar šādu sadarbību vajadzētu radīt pievienoto vērtību un tai būtu jāpapildina jau spēkā esošā un paredzētā daudzpusējā sadarbība saskaņā un saistībā ar EKP, jo īpaši Melnās jūras reģiona sinerģijas shēma un Ziemeļu dimensijas shēma.
70. Šajā sakarībā Eiropadome aicina Komisiju turpināt darbu un 2009. gada pavasarī iesniegt Padomei priekšlikumu, kurā sīkāk aprakstītu "Austrumu partnerību", pamatojoties uz attiecīgām ierosmēm.

Citi jautājumi

71. Eiropadome pauž atzinību par daudzsološajiem panākumiem, kas gūti, īstenojot 2007. gada jūnijā pieņemto Eiropas Savienības stratēģiju jaunām partnerattiecībām ar Vidusāziju.

72. Eiropadome joprojām ir ļoti norūpējusies par stāvokli Zimbabvē un atkārtoti uzsver, ka prezidenta vēlēšanu otrai kārtai, kas notiks 27. jūnijā, jānotiek miermīlīgos, brīvos un taisnīgos apstākļos atbilstīgi starptautiskām normām un standartiem. Līdz šim piedzīvotā vardarbība, iebiedēšana un darbība pret NVO, lai pārtrauktu palīdzību un starptautisku piekļuvi lauku apvidiem, turpina pastiprināt Zimbabves iedzīvotāju un starptautiskās kopienas bažas par apstākļiem, kādos notiks šīs Zimbabves nākotnei izšķiroši svarīgās vēlēšanas. Eiropas Savienība pauž nožēlu, ka tika noraidīts tās piedāvājums nodrošināt vēlēšanu novērotājus. Ir vitāli svarīgi, lai vēlēšanu dienā balsošanā piedalītos vienkāršie Zimbabves iedzīvotāji un viņu balsis saskaitītu ātri un pārskatāmi saskaņā ar Dienvidāfrikas Attīstības kopienas noteikumiem un standartiem. Zimbabves iedzīvotājiem būtu jāļauj brīvi izvēlēties savu nākotni, jo tas atver ceļu uz politiskas stabilitātes procesu valstī. Pašreizējās krīzes risinājumam ir ļoti svarīgi, lai prezidenta vēlēšanu pēdējais posms notiktu brīvi un taisnīgi. Eiropadome aicina DĀAK un Āfrikas Savienību pēc iespējas drīz izvietot vērā ņemamu skaitu vēlēšanu novērotāju un nodrošināt to pastāvīgu klātbūtni līdz vēlēšanu procesa beigām un līdz oficiālam rezultātu paziņojumam. Eiropadome atkārtoti pauž gatavību veikt papildu pasākumus pret tiem, kas atbildīgi par vardarbību. ES ir gatava atbalstīt un sadarboties ar demokrātisku, likumīgu un uz reformām atvērtu Zimbabves valdību.
73. Eiropadome ņēma vērā VLĀAP 16. jūnija apspriedi par situāciju Sudānā. Eiropadome ir dziļi norūpējusies par to, ka Sudānas varas iestādes nesadarbojas ar Starptautisko krimināltiesu, un aicina Sudānas valdību iesaistīties konstruktīvā sadarbībā ar Starptautisko krimināltiesu, ES un starptautisko kopienu. Eiropadome aicināja VLĀAP turpināt rūpīgi sekot līdzi notikumiem Sudānā un apsvērt papildu pasākumus gadījumā, ja trūktu pilnīgas sadarbības ar ANO un citām iestādēm, arī ar Starptautisko krimināltiesu.

74. Eiropas Savienība joprojām pauž dziļas bažas par humāno stāvokli, kas Birmā/Mjanmā izveidojies pēc ciklona *Nargis*. ES atzinīgi vērtē ANO un *ASEAN* centienus un to rezultātā palielināto palīdzību, kas sniegta 2,4 miljoniem iedzīvotāju, kurus ietekmējis ciklons, un aicina Birmas/Mjanmas iestādes atcelt atlikušos ierobežojumus starptautiskās palīdzības izdalei. Eiropadome uzsver, ka, lai gan svarīgākais risināmais jautājums ir humānā palīdzība, patiesa pāreja uz demokrātiju Birmā/Mjanmā ir vajadzīga vairāk nekā jebkad agrāk. Tā pauž dziļu nožēlu par Birmas/Mjanmas iestāžu lēmumu atjaunot *Daw Aung San Suu Kyi* mājas arestu un atkārtoti aicina atbrīvot visus politiskos ieslodzītos. Eiropadome pauž nožēlu par veidu, kādā notika referendums, – tas neveicināja ietverošu un pārskatāmu izlīguma procesu valstī, kas ir vienīgais ceļš uz labklājību un stabilitāti valstī. Eiropadome aicina varas iestādes nodrošināt to, ka izziņotās vēlēšanas 2010. gadā gatavo un rīko tā, lai pāreju uz demokrātiju veicinātu ticamu un ar pilnīgu iesaisti. Šajā sakarā Eiropadome pauž gandarījumu par ANO ģenerālsekretāra personīgo iesaisti un uzsver savu pilnu atbalstu ģenerālsekretāra labas gribas misijai.
75. Eiropadome pauž gandarījumu par Limas deklarāciju, ko pieņēma nesen notikušajā ES un Latīņamerikas un Karību jūras reģiona valstu samitā, un aicina veikt vajadzīgos centienus, lai līdz 2009. gadam noslēgtu apakšreģionu sarunas.
76. Eiropadome atbalsta prezidentvalsts ziņojumu par Eiropas drošības un aizsardzības politiku (EDAP), kurā ir iekļautas pilnvaras nākamajai prezidentvalstij. Eiropadome arī apstiprina gada ziņojumu par ES darbību saistībā ar konfliktu novēršanu; nākamās prezidentvalstis ir aicinātas balstīties uz līdz šim veikto būtisko progresu, lai padarītu Eiropas Savienību saskaņotāku, rīcībspējīgāku un aktīvāku šai jomā.

77. Eiropadome atkārtoti apstiprina, ka bērnu, jo īpaši bruņota konflikta skartu bērnu, tiesību veicināšana un aizsardzība ir ES ārējās darbības prioritāte. Eiropadome aicina Komisiju un dalībvalstis turpināt nodrošināt cilvēktiesību, drošības un attīstības politikas jomu un programmu saskaņotību, papildināmību un koordināciju, lai bruņotu konfliktu īslaicīgu, vidēji ilgu un ilgstošu ietekmi uz bērniem varētu risināt efektīvi, ilgtspējīgi un vispusīgi.
78. Eiropadome atzīst centienus popularizēt Eiropas Kultūru dialoga gadu. Šajā sakarībā tā atzīst kultūras sadarbības un kultūru dialoga vērtību kā visu attiecīgu ārējās politikas jomu būtisku sastāvdaļu atbilstīgi ieteikumiem, kas pieņemti konferencē "Jaunas sistēmas, jauni modeļi un kultūra ES ārējās attiecībās", un darbam, kas norit saistībā ar Civilizāciju aliansi. Eiropadome uzsver, cik nozīmīga ir sadarbība kultūras jomā, lai, pamatojoties uz dialogu ar pilsonisko sabiedrību, virzītu politikas procesus un risinātu problēmas, – tādējādi veicinot cilvēku savstarpējos kontaktus un sekmējot labas kaimiņattiecības.
-

DEKLARĀCIJA PAR RIETUMBALKĀNIEM

Ir veikti ievērojami centieni, lai Rietumbalkānu Eiropas perspektīvu padarītu sasniedzamāku un tuvāku visa reģiona iedzīvotājiem. Atsaucoties uz Komisijas paziņojumu "Rietumbalkāni: Eiropas perspektīvas stiprināšana", Eiropadome uzsver šādu trīs jomu nozīmi:

1) Attiecināt Kopienas politikas arī uz Rietumbalkāniem un stiprināt reģionālu sadarbību

Lai padziļinātu pastāvošo sadarbību starp ES un reģionu, kam ir Eiropas perspektīva, kā arī, lai pastiprinātu reģionālo sadarbību, Eiropadome

- aicina veikt pasākumus, lai veicinātu Rietumbalkānu valstu dalību **Kopienas programmās un aģentūrās**;
- ar nepacietību gaida sarunu sākumu par **Transporta kopienas līgumu ar Rietumbalkāniem**, kā arī to drīzu noslēgšanu;
- atzīst, cik svarīgi ir efektīvi īstenot **Enerģētikas kopien**u ar Dienvidaustrumeiropu;
- uzsver, cik liela nozīme ir **sadarbībai un reformām brīvības, drošības un tiesiskuma jomā**, daloties ES pieredzē par organizētās noziedzības un terorisma apkarošanu, un iesaka *SECI* centram Bukarestē koordinēt pirmo Dienvidaustrumeiropas organizētās noziedzības draudu izvērtējumu;
- atzīst, cik svarīgi ir veicināt **tiesisko sadarbību civillietās un komercietās**;
- pauž gandarījumu par progresu, kas panākts, iesaistot Rietumbalkānus Kopienas **Civilās aizsardzības** mehānismā, un uzsver Eiropas Komisijas nodomu turpināt pastiprināt sadarbību, tostarp – sākot Katastrofu riska mazināšanas ierosmi;
- atzīst, cik svarīga ir pāreja no Stabilitātes pakta uz **Reģionālās sadarbības padomi** un saistībā ar **Centrāleiropas brīvās tirdzniecības nolīgumu** sāktā sadarbība, un apliecina pilnīgu atbalstu šīm reģionālajām sadarbības formām.

2) Tiešu personisku kontaktu veicināšana un pilsoniskās sabiedrības attīstība

Ārkārtīgi svarīgi ir veicināt tiešus personiskus kontaktus starp Rietumbalkānu un ES iedzīvotājiem, jo tie sekmē labāku savstarpēju izpratni un izlīgumu un popularizē principus, uz kuriem ir balstīta ES. Tāpēc Eiropadome

- pauž gandarījumu par to, ka ir veiksmīgi sākts dialogs par **vīzu režīma liberalizāciju**, kā minēts Eiropadomes secinājumu 54. punktā;
- atbalsta Komisijas nodomu lielākam Rietumbalkānu studentu skaitam piedāvāt *Erasmus Mundus* stipendijas;
- atzīst "**Rietumbalkānu pētniecības vadības mehānisma**" nozīmi. Tā aicina turpināt sadarbību zinātnes un pētniecības jomā;
- atbalsta jauna mehānisma izveidi saistībā ar Pirmspievienošanās atbalsta instrumentu (*IPA*), ar kuru veicina **pilsoniskās sabiedrības attīstību** un dialogu ar Rietumbalkāniem, vienlaikus stiprinot partnerattiecības un sadarbību ar ES civilās sabiedrības pārstāvjiem.

3) Ekonomikas un sociālā attīstība un labas pārvaldības stiprināšana

ES turpinās cieši sadarboties ar Rietumbalkāniem, lai stiprinātu sociāli ekonomisko attīstību un labu pārvaldību, un atbalstīs turpmāku progresu un reformas reģionā. Šai nolūkā Eiropadome

- pauž gandarījumu par ierosmi līdz 2010. gadam izveidot visaptverošu Rietumbalkānu ieguldījumu sistēmu. Tā aicina drīz īstenot *ECOFIN* 2008. gada 14. maija secinājumos minētos mērķus;
- atzinīgi vērtē **Reģionālās valsts pārvaldes skolas (*ReSPA*)** paveikto darbu un aicina to izveidot par pilntiesīgu skolu;
- atzīst **sadarbības kultūras jomā** milzīgo **ieguldījumu** Eiropas vērtību un kultūru dialoga popularizēšanā Rietumbalkānos, tādējādi veicinot demokratizāciju, izlīgumu un cilvēktiesību ievērošanu.